

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2024

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawa medycznego dla lekarzy.
Kod przedmiotu/ modułu*	KW/Fak
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna /niestacjonarna
Rok i semestr studiów	Rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	Fakultatywny
Koordinator	Dr hab. Janusz Gajda, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Janusz Gajda, prof. UR

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
				30				1

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Problematyka przedmiotu nie wymaga posiadania przez studentów specjalistycznej wiedzy z innych dziedzin nauki.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu prawa w ogólności oraz prawa medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki związanej z wykonywaniem zawodu lekarza, a zwłaszcza kwestii dotyczących pacjenta i ochrony jego praw oraz cywilnoprawnej i karnej odpowiedzialności lekarza.
----	--

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, podstaw wykonywania zawodu lekarza, funkcjonowania samorządu lekarskiego	G.W.6
EK_02	Zna regulacje prawne dotyczące przeszczepów, sztucznej prokreacji, zabiegów estetycznych, leczenia paliatywnego, chorób psychicznych	G.W.10
EK_03	Zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza	G.W.12
EK_04	Zna pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach	G.W.18
EK_05	Stara się unikać popełnienia błędu medycznego we własnych działaniach	G.U.6
EK_06	Przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.03
EK_07	Posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się	K.04

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładów:

Treści merytoryczne
<p>Ogólna charakterystyka podstawowych pojęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawo w znaczeniu podmiotowym i przedmiotowym, - źródła prawa i ich hierarchia (art. 91 Konstytucji RP), - norma prawna (budowa i rodzaje), - stosunek prawny (pojęcie, budowa, rodzaje), - zdarzenie prawne (pojęcie i rodzaje), - pojęcie i cechy systemu prawnego, - charakterystyka poszczególnych gałęzi prawa (prawo: konstytucyjne, administracyjne, karne, cywilne, pracy, finansowe, gospodarcze), - podział prawa na: publiczne i prywatne, materialne i procesowe, prawo kolizyjne. <p>Pojęcie prawa medycznego i jego zakres.</p> <p>Podstawowe unormowania dotyczące wykonywania zawodu lekarza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konstytucja RP, - ustawa z dnia 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny, - ustawa z dnia 5.12.1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, - ustawa z dnia 15.04.2001 r. o działalności leczniczej, - ustawa z dnia 6.11.2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, - Europejska Karta Praw Pacjenta, - Kodeks Etyki Lekarskiej. <p>Podstawy prawne wykonywania zawodu lekarza.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawo do wykonywania zawodu lekarza (rozdział 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty), <p>Tajemnica lekarska.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie, podstawy prawne i zakres obowiązku zachowania tajemnicy,

- zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy,
- tajemnica lekarska w prawie cywilnym,
- tajemnica lekarska w prawie karnym,
- skutki nie zachowania tajemnicy na gruncie prawa cywilnego, karnego i odpowiedzialność zawodowa.

Pacjent i ochrona jego praw.

- pojęcie pacjenta,
- konstytucyjne podstawy praw pacjenta,
- dobra osobiste pacjenta i ich ochrona według kodeksu cywilnego,
- prawa pacjenta w sytuacjach typowych (prawo do: wyboru, informacji, wyrażenia zgody, poszanowania godności, prywatności),
- prawa pacjenta w sytuacjach szczególnych (zgoda substytucyjna i kumulatywna, świadczenie zdrowotne w razie braku zgody, ochrona zdrowia psychicznego, choroby zakaźne, narkomania),

Cywilnoprawna odpowiedzialność lekarza.

- ogólna charakterystyka odpowiedzialności cywilnej (odpowiedzialność deliktowa, kontraktowa, rzeczowa, osobista),
- cywilnoprawne przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej:
  - > szkoda: pojęcie i jej rodzaje,
  - > fakt z którym ustawa łączy obowiązek naprawienia szkody,
  - > związek przyczynowy.
- zasady odpowiedzialności odszkodowawczej:
  - > wina: pojęcie, rodzaje, elementy wyłączające winę,
  - > ryzyko: pojęcie, przesłanki egzoneracyjne,
  - > słuszność.
- odpowiedzialność lekarza:
  - > podstawy prawne (zatrudnienie w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej, prywatna praktyka, spółdzielnia lekarska, zakład leczniczy prowadzony przez lekarzy, zatrudnienie w prywatnej klinice, szpitalu itp., spółka partnerska, prywatne praktyka, prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia).
  - > szkoda,
  - > wina lekarza (obiektywny i subiektywny element winy, jej stopień i ciężar dowodu),
  - > związek przyczynowy.
- wynagrodzenie szkody:
  - > odszkodowanie za szkodę majątkową,
  - > zadośćuczynienie za doznaną krzywdę,
  - > przyczynienie się poszkodowanego,
  - > roszczenia osób bliskich.

Szczególne przypadki odpowiedzialności lekarza.

- zwłoka lub zaniechanie zastosowania zabiegu.
- stosowanie zarzuconych lub niesprawdzonych metod (środków) leczenia,
- dokonanie zbędnego zabiegu,
- pozostawienie ciał obcych w polu operacyjnym,
- błąd sztuki lekarskiej,
- eksperyment medyczny, niezachowanie tajemnicy lekarskiej,
- badania preimplantacyjne i prenatalne,
- przerwanie ciąży,
- wyrządzenie szkody dziecku poczętemu,
- wrongful conception, birth, life,

- sztuczne zapłodnienie,
- macierzyństwo zastępcze,
- zmiana płci,
- transplantacja.

Odpowiedzialność karna lekarza.

- pojęcie przestępstwa,
- przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (art. 148 – 162 k.k.),
- przestępstwa przeciwko nietykalności cielesnej (art. 212 – 217a k.k.),

Odpowiedzialność dyscyplinarna lekarza.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Seminarium wykład problemowy z prezentacją multimedialną połączony z dyskusją i studium przypadku .

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	Zaliczenie pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	Seminarium
EK_02	Zaliczenie pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	Seminarium
EK_03	Zaliczenie pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	Seminarium
EK_04	Zaliczenie pisemne, obserwacja w trakcie zajęć	Seminarium
EK_05	Obserwacja i dyskusja w trakcie zajęć	Seminarium
EK_06	Obserwacja i dyskusja w trakcie zajęć	Seminarium
EK_07	Obserwacja i dyskusja w trakcie zajęć	Seminarium

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Kolokwium pisemne w formie testowej. Liczba uzyskanych punktów będzie stanowiła podstawę do oceny studenta, wystawianej wg niżej wymienionych kryteriów oceny wiedzy.

Kryteria oceny:

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	1
SUMA GODZIN	32
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

1. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	X
zasady i formy odbywania praktyk	X

2. LITERATURA

Literatura obowiązkowa
<ol style="list-style-type: none">
Małgorzata Paszkowska, Prawo dla lekarzy, Warszawa 2016, wyd. Difin
Mirosław Nesterowicz, Prawo medyczne, Toruń 2016, wyd. „Dom Organizatora”.
Literatura uzupełniająca:
<ol style="list-style-type: none">
Mirosław Nesterowicz, Prawo medyczne. Komentarze i glosy do orzeczeń sądowych, Warszawa 2014, wyd. Lexis Nexis.
Urszula Drozdowska, Cywilnoprawna ochrona praw pacjenta, Warszawa 2007, wyd. C. H. Beck.
Jędrzej Bujny, Prawa pacjenta między autonomią a paternalizmem, Warszawa 2007, wyd. C. H. Beck.
Małgorzata Świdorska, Zgoda pacjenta na zabieg medyczny, Toruń 2007, wyd. „Dom Organizatora”.
Mieczysław Sośniak, Cywilna odpowiedzialność lekarza, Warszawa 1989, Wydawnictwo Prawnicze.

AKCEPTACJA KIEROWNIKA JEDNOSTKI LUB OSOBY UPOWAŻNIONEJ